

Kommunrevisorerna granskar

**UMEÅ KOMMUN
KOMMUNSTYRELSEN**

Grundläggande granskning 2024

1. Inledning och bakgrund

Revisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna och styrelsen. Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska verksamheten inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed.

Revisorerna har till uppgift att pröva om:

- Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt, och från ekonomisk synpunkt, tillfredställande sätt
- Räkenenskaperna är rättvisande
- Den interna kontrollen är tillräcklig

Den grundläggande granskningen utgör en viktig del av revisionens årliga granskning och omfattar en översiktlig granskning av målpuppfyllelse samt styrning och intern kontroll.

Den grundläggande granskningen baseras på revisorernas riskanalys och omfattar samtliga nämnder och styrelser. Den grundläggande granskningen ger också underlag att under året uppdatera riskanalysen. Enligt god revisionssed i kommunal verksamhet ska den grundläggande granskningen ha en sådan omfattning att den ger en grund för bedömningar i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Granskningens översiktliga syfte är att bedöma om styrelsen har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. De bedömningar som avlämnas ska utgöra en grund för säkerställande att styrelsen lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Granskningen avser att besvara följande revisionsfrågor:

- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med det grunduppdrag, mål och eventuella tilläggsuppdrag som fullmäktige fastställt?
- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?
- Arbetar styrelsen strukturerat för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll?

1.2 Avgränsningar

Granskningen avser kommunstyrelsen och är avgränsad till verksamhetsåret 2024. Granskningen färdigställs och avslutas därmed först efter att styrelse och nämnder behandlat sina årsbokslut/verksamhetsuppföljningar för 2024.

1.3 Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- Kommunallagen (2017:725)
- Strategisk plan 2016–2028
- Riktlinjer för aktiverade styrning (2021-03-09)
- Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2024 (2023-06-19)
- Riktlinjer för intern styrning och kontroll (2011-09-26)
- Nämndernas reglementen

1.3.1 Reglemente för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen grunduppdrag är att styra, leda och samordna kommunens verksamheter och ekonomi, samt följa upp och rapportera utvecklingen av kommunens verksamheter till fullmäktige. Styrelsen ska samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunens nämnder, bolag och av kommunen förvaltade stiftelser.

Kommunstyrelsen ska utöva en samordnad styrning, bereda ärenden inför kommunfullmäktige och ansvara för uppföljning av att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen har ansvar att leda och samordna utveckling av för kommunen strategiskt viktiga områden som ej fördelats till annan nämnd, exempelvis kommunövergripande arbete med social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet, näringslivs- och tillväxtpolitiskt arbete samt bostads- respektive markförsörjning. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för:

- Kommunkansli, arkiv och juridik
- arbetsgivarfrågor & lönehantering
- ekonomi, styrning & upphandling
- kommunikation
- översiktsplanering
- markförsörjning och exploatering
- näringslivsutveckling
- säkerhet och trygghet
- strategisk utveckling & innovation

Kommunstyrelsen är även anställningsmyndighet för kommunens samlade förvaltningsorganisation och ansvarar för arbetsgivarpolitiken.

1.3.2 Kommunspecifik styrmodell

Umeå kommun specificerar sin styrmodell i Riktlinjer för aktiverande styrning i Umeå kommun, antaget av kommunfullmäktige 2021-03-09. Riktlinjen ska tillämpas av Umeå kommuns nämnder och helägda bolag.

Riktlinjerna fastslår att verksamheten i nämnder/styrelser ska utgå från tilldelat grunduppdrag. Inom ramen för tilldelat grunduppdrag har nämnder/styrelser möjlighet att utifrån sina specifika förutsättningar och behov fastställa hur verksamhetsstyrning och uppföljning ska utformas. Detta innebär att varje nämnd och styrelse inom grunduppdragets ramar, lagstiftning, övriga direktiv och riktlinjer från kommunfullmäktige har mandat att besluta om mål, uppdrag och aktiviteter för sina egna verksamheter.

Uppföljning av grunduppdraget sker årligen genom att nämnd och styrelse bedömer i vilken omfattning nämnden eller styrelsen verkställt grunduppdraget och rapporterar sagda bedömning till kommunstyrelsen som sammanställer inför hantering i kommunfullmäktige.

Utöver grunduppdraget har nämnder och styrelser att förhålla sig till kommunfullmäktiges inriktningsmål. Inriktningsmål kan destinerats till namngivna nämnder och bolag som:

- särskilt ska prioritera arbete med just detta inriktningsmål
- bedöms ha de reella förutsättningar som krävs för att inriktningsmålet ska uppnås

Nämnder och styrelser har även att förhålla sig till specifika tilläggsuppdrag som kan tilldelas av kommunfullmäktige i samband med fastställande av planeringsdirektiv och budget.

1.3.3 Planeringsprocess och uppföljning

Efter kommunfullmäktiges beslut om samtliga nämnders och inriktning under juni månad ska nämnder/styrelser anta verksamhetsplaner och en internbudget inför kommande verksamhetsår. Verksamhetsplaner och nämndsbudget ska beskriva hur nämnder avser verkställa:

- Nämndens grunduppdrag och övriga åtaganden enligt kommunfullmäktiges reglemente
- Mål och tilläggsuppdrag ställda till nämnd i beslutade planeringsdirektiv och budget

Nämnden genomför därefter verksamheten i enlighet med upprättad och fastställd verksamhetsplan och nämndsbudget.

Nämnder och styrelser ska kontinuerligt följas upp. Detta i syfte för att följa måluppfyllelse av verksamheternas kvalitet och utveckling. Uppföljningen ska bland annat ske genom:

- Verksamhetsuppföljning genom månads, tertial och årsbokslut
- Uppföljning av internkontroll

1.3.4 Riktlinjer för internkontroll

Kommunens dokument för riktlinjer för intern kontroll som antogs i september 2011, specificerar att kommunens samtliga verksamhetsområden ska tillämpa dessa riktlinjer. I dokumentet framgår att följande moment ska tillämpas av verksamheterna:

Risakanalys

En riskanalys ska göras i syfte att identifiera omständigheter som utgör risk att verksamheterna inte bedrivs enligt lagar och regler samt verksamhetens krav.

Kontrollåtgärder

Vid behov ska åtgärder tas utifrån resultatet av riskanalysen som förhindrar att verksamhetens krav inte uppfylls.

Uppföljning

Verksamheterna ska systematiskt och regelbundet följa upp, bedöma och avrapportera den interna kontrollen.

Dokumentation

Risakanalysen, kontrollåtgärder samt uppföljningen och bedömningen ska dokumenteras.

Rapportering

I samband med inrapportering av bokslut ska nämnderna/styrelserna rapportera till kommunfullmäktige huruvida deras internkontroll har varit tillräcklig.

1.3.5 Inriktningsmål och tilläggsuppdrag från fullmäktige

Följande inriktningsmål är destinerade till kommunstyrelsen:

- Inriktningsmål 1 – Umeås tillväxt ska klaras med social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbarhet med visionen om 200 000 medborgare år 2050;
- Inriktningsmål 2 – Umeå ska växa hållbart utan utsatta områden;
- Inriktningsmål 3 – Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och

- män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.
- Inriktningsmål 4 – Umeå ska vara klimatneutralt till 2040

Följande tilläggsuppdrag för år 2024 är tilldelade kommunstyrelsen:

- Tilläggsuppdrag 2023:1 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka omställningen av nämndernas verksamheter för att klara grunduppdraget i takt med att personalbristen ökar.
- Tilläggsuppdrag 2023:2 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen och nämnderna i uppdrag att öka samarbetet och ansvarstagandet över förvaltnings- och nämndgränser.
- Tilläggsuppdrag 2023:3 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett inrättande av ett klimatpolitiskt råd
- Tilläggsuppdrag 2023:4 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen, tekniska nämnden och fritidsnämnden i uppdrag att utreda olika alternativ för en framtida och hållbar lokalisering av fritidsnämndens behov gällande fotbollstält. Alternativen ska belysa ekonomiska konsekvenser ur både fastighets- och verksamhetsperspektiv, samt eventuella andra verksamhetsmässiga konsekvenser. Dialog med andra nämnder och förvaltningar ska också ske för att studera eventuella möjligheter till samlokalisering med kommunens andra verksamheter.
- Tilläggsuppdrag 2022:11 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en revidering av upphandlingspolicy och tillhörande riktlinjer.
- Tilläggsuppdrag 2018:8 Kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med kommunens nämnder och bolag undersöka risken att skattemedel, som bekostar verksamheter inom välfärdssektorn, även med annan utförare än kommunen, används på ett felaktigt sätt och/eller i kriminellt syfte, till exempel för att finansiera organiserad brottslighet, samt att ta fram förslag på åtgärder för att förebygga och förhindra detta.

Följande personalpolitiska mål för år 2024 är tilldelade kommunstyrelsen:

- Mål 5: Umeå kommun ska klara kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare och spegla mångfalden i samhället.
- Mål 6: Umeå kommun ska ha ledarskap som ges och ger förutsättningar för goda resultat, där riktvärdet för antalet medarbetare per chef inte är fler än 30.
- Mål 7: Umeå kommuns sjukfrånvaro ska minska genom fokus på friskfaktorer och jämställda arbetsförhållanden.

1.4 Genomförande

Den grundläggande granskningen har genomförts av de förtroendevalda revisorerna tillsammans med sakkunnigt stöd från KPMG. Granskningen har genomförts genom dialogmöten, bedömning av styr- och uppföljande dokument samt protokollsgranskning.

Protokollsgranskning

De förtroendevalda revisorerna följer styrelse och nämnder löpande, utifrån sina bevakningsansvar för nämnder, genom bland annat protokollsgranskning. Bevakningen rapporteras löpande på revisorernas sammanträden. Protokollsgranskningen dokumenteras på ett av revisorerna överenskommet sätt.

Dokumentstudier

För att få en helhetsbild av styrelsens arbete, kompletteras dialogen med insamling, genomgång och analys av relevanta styr- och uppföljningsdokument (budget, reglemente, verksamhetsplan, verksamhetsuppföljning per T1, T2 och årsbokslut, riskanalys, internkontrollplan etc.).

Dialogmöten

Revisorerna har genomfört dialogmöte med styrelsen under hösten 2024. Dialogmöte har därtill genomförts med styrelsens presidium under tidig höst 2024. Under dialogen som genomfördes med hela styrelsen var utgångspunkten resultatet för föregående år, med fokus på hur styrelsen har/avser att utveckla verksamheten samt vilka risker och utmaningar som styrelsen har att hantera på kort respektive lång sikt.

Dialogen med presidiet utgick från de områden som identifierats i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys, genom dokumentstudier, protokollsgranskning samt löpande under året.

Analys, bedömning och rapportering

När verksamhetsåret är slut har resultatet sammanställts och en sammanfattande analys och bedömning gjorts. Detta sammanställs i en rapport per nämnd, efter att respektive styrelse/nämnd behandlat sina årsbokslut/verksamhetsuppföljningar för 2024. Detta för att säkerställa att granskningen omfattar hela granskningsåret.

2. Resultat av granskningen

2.1 Styrning och uppföljning av verksamhet

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende styrelsens verksamhetsstyrning och uppföljning under 2024.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Beslutat om verksamhetsplan där det framgår hur styrelsen planerar att verkställa: - Grunduppdrag - Inriktningsmål - Personalpolitiska mål - Ev. tilläggsuppdrag		Verksamhetsplan antogs 2023-11-14 § 164, reviderad 2024-01-16 § 8 Av verksamhetsplanen framgår styrelsens grunduppdrag och hur det ska verkställas. Styrelsens grunduppdrag har delats upp i tre delar/inriktningar; - Styrning, ledning och samordning - Beredning inför och uppföljning av kommunfullmäktiges beslut - Utveckling av strategiskt viktiga områden För respektive del/inriktning anges vad bedömningen bland annat baseras på vid uppföljning. Därtill anges även fokusområden för grunduppdraget. Av verksamhetsplanen framgår även grunduppdrag för respektive verksamhet; demokrati och juridik, näringsliv och platsutveckling, mark och exploatering, strategisk utveckling, säkerhet, kommunikation, ekonomi och styrning samt HR. För respektive verksamhet anges fokusområden samt hur uppföljning ska ske. Likaså framgår hur styrelsen arbetar med inriktningsmålen, de personalpolitiska målen samt planering för genomförande av de tilläggsuppdrag som är riktade till styrelsen.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i tertiärrapporter		I samband med T1 sker återrapportering i form av ekonomi- och personalrapport. Styrelsen behandlade detta vid sitt sammanträde i juni (2024-06-04 § 87), där förenklad ekonomi- och personalrapport godkändes. Styrelsen följer i samband med delårsrapporten för T2 upp grunduppdrag, inriktningsmål och tilläggsuppdrag (2024-10-15 § 155).

		I verksamhetsrapporten för perioden januari-augusti 2024 bedömer styrelsen att grunduppdraget i sin helhet vara i hög grad uppfyllt. Grunduppdraget för Samhällsskydd och beredskap bedöms dock vara i viss grad uppfyllt. Bedömningen uppges vila på en värdering av i vilken grad kommunstyrelsens verksamhetsplan är genomförd/uppfylld. Av de elva tilläggsuppdragen så var alla påbörjade i samband med delårsrapporten och sju bedömdes vara helt genomförda vid årsskiftet. Övriga fyra gick enligt plan men var av en karaktär att de behövde längre genomförandetid. Gällande inriktningsmålen gick arbetet med ett av fyra mål enligt plan medan resterande krävde mer arbete.
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✓	Styrelsen beslutade 2025-02-11 (§ 20) att godkänna verksamhetsuppföljning för 2024, att godkänna uppföljning av internkontrollplanen för 2024 och att den interna kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig.
Uppnår: - Grunduppdrag - Inriktningsmål - Personalpolitiska mål - Ev. tilläggsuppdrag	✓	Av uppföljningen vid årets slut framgår att att styrelsens grunduppdrag i sin helhet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Sju av åtta delar av grunduppdraget vara i hög grad uppfyllt. Grunduppdraget Samhällsskydd och beredskap bedöms vara i viss grad uppfyllt. Detta mot bakgrund av att det finns fortsatta utmaningar som påverkar bedömningen. Bedömningen vilar på sammanställd status och aktivitetsrapporteringar för planering av uppdrag, uppföljning och utvärdering av styrande dokument, bevakning av indikatorer och statistik, genomförande av tilläggsuppdrag, uppföljning av inriktningsmål och program, genomförande av aktualitets- och relevansprövningar av styrdokument, uppföljning av motionshantering samt genomförande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt. Av elva tilläggsuppdrag är fem helt genomförda. Övriga sex uppdrag är

		påbörjade och går enligt plan men är av karaktären att de behöver en längre tid för genomförande. Av de elva tilläggsuppgifterna kommer fem direkt från KS. Arbetet med de fyra inriktningsmålen samordnas av kommunstyrelsen och för ett mål är bedömningen att det idag görs tillräckligt. För två av målen är bedömningen att mer arbete krävs och för ett av målen är bedömningen att det behöver göras mycket mer. Samtliga inriktningsmål är kommunövergripande och kräver omfattande samverkan.
Bedömning av grunduppdrag, inriktningsmål, personalpolitiska mål och ev. tilläggsuppgifter kan styrkas med relevanta underlag		Styrelsen har i sin verksamhetsplan angett hur grunduppdraget följs upp. Av delårs- och årsrapport ges en beskrivning som motiverar bedömningen av grunduppdraget. Av rapporten framgår dock inte resultatet av den uppföljning som är genomförd.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på avvikelse från grunduppdrag, inriktningsmål och ev. tilläggsuppgifter		Inga väsentliga avvikelser har noterats

 = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.1.1 Övriga iakttagelser

I kommunstyrelsens verksamhetsplan framgår grunduppdraget och hur uppföljning ska ske inom respektive del. I den uppföljning som kommunstyrelsen tar del av ges en sammanfattande bedömning och redogörelse avseende vad som ligger till grund för bedömningen. Det framgår dock inte tydligt hur beslutade nyckeltal, indikatorer eller andra underlag beaktas i bedömningen för respektive verksamheter.

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av inriktningsmålen, genom den programuppföljning som sker. Av bland annat tertiärrapporter framgår att styrelsen arbetar med och följer upp de inriktningsmålen och programmen, och tar bland annat del av den uppföljning som sker av respektive programstyrgrupp. Det framgår dock inte hur/att de nämnder som är ansvariga för delar av programmen får del av programuppföljningen.

I Riktlinjer för aktiverande styrning anges att berörda nämnder ska följa upp och återrapportera i vilken grad de genomfört aktiviteter relaterat till specifika inriktningsmål och program, vilka effekter/resultat programmet medfört och om programmet fortfarande är aktuellt och relevant (...). Inom ramen för den grundläggande granskningen av övriga nämnder har vi noterat att nämnderna i varierande grad styr och följer upp utifrån inriktningsmålen, i enlighet med riktlinjerna. Det lyfts även av vissa nämnder att anvisningar och former för denna uppföljning saknas.

2.1.2 Bedömning

Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med det grunduppdrag, mål och tilläggsuppdrag som fullmäktige fastställt. Vi noterar dock att det finns vissa otydligheter vad gäller grunder för bedömning av styrelsens grunduppdrag. I verksamhetsplanen anges hur grunduppdraget/-n ska följas upp. Vi noterar dock att det endast är en beskrivning som framgår av rapporten, utan hänvisning till mer konkreta underlag som styrker bedömningen. Detta medför att det inte på ett tydligt sätt går att följa vad som ligger till grund för bedömningen att grunduppdragen anses vara i hög grad/i viss grad uppfyllt.

Gällande uppföljning av inriktningsmålen sker detta till kommunstyrelsen. Vi bedömer dock att det inte finns en tydlighet avseende om/huruvida berörda nämnder ska/bör få del av programuppföljningen. Därtill bedömer vi att kommunstyrelsen bör tydliggöra om/hur nämnderna ska följa upp och återrapportera sitt arbete utifrån inriktningsmålen, för att säkerställa att det sker på ett likvärdigt sätt av nämnderna.

2.2 Styrning och uppföljning av ekonomi

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende styrelsens ekonomistyrning och uppföljning under 202.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Upprättat en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	Budget för 2024 beslutades 2023-11-14 § 164, reviderad 2024-01-16 § 8
Följt upp ekonomin i tertiärrapporter	✓	Förenklad ekonomisk rapport, T1 godkändes 2024-06-04 § 87. T1 redovisar en positiv budgetavvikelse på 9,1 mnkr. Intäkterna avviker positivt med 47,5 mnkr vilket förklaras av högre intäkter än budgeterat från Länsstyrelsen för marksanering samt erhållna försäkringsersättningar för de inventarierna som förstördes i branden på Holmsund brandstation. Verksamhetsrapport T2 godkändes 2024-10-05 § 55. I T2 redovisas en positiv budgetavvikelse på 49,5 mnkr. Intäkterna avviker positivt med 133,9 mnkr vilket främst förklarades av högre intäkter än budgeterat från länsstyrelsen för marksanering, intäkter från markförsäljning samt erhållna försäkringsersättningar för fastigheten, inventarier och de fordon som förstördes i Holmsund brandstation. Kostnaderna avviker

		negativt med 84,4 mnkr och avser främst pensionskostnader, högre kostnader för marksanering samt anskaffningskostnad för såld mark. Årsprognosen för kommunstyrelsen är en positiv budgetavvikelse på 26 mnkr. Det prognosticerade överskottet avser främst kommunövergripande poster så som avskrivningar och försäkringsersättningar för branden på Holmsund brandstation.
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	Styrelsen godkände årsrapporten på sitt sammanträde 2025-02-11 (§ 20).
Når måluppfyllelse avseende ekonomi (inkl. budget)	✓	Styrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse för helåret om 70,6 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av lägre kostnader än budgeterat för avskrivningar, pensioner och arbetsgivaravgifter. Avvikelsen avser främst avskrivningar och försäkringsersättningar för branden på Holmsund brandstation. Avskrivningskostnaderna är lägre än budgeterat på grund av förskjutningar i färdigställande av projekt.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	Styrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse, vilket förklaras ovan.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.2.1 Bedömning

Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi och resultat.

2.3 Intern kontroll

Nedan redogörs för iakttagelser och bedömningar avseende styrelsens internkontrollunder 2024.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Beslutat om internkontrollplan	✓	Risikanalys och internkontrollplan 2023-11-14 § 165
Värderat identifierade risker	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys (riskinventering, riskvärdering och åtgärder).

Internkontrollplanen tydliggör - vilka risker som ska kontrolleras - kontrollmetod - vem som är ansvarig för kontroll - när i tid kontroll sker	✓	Internkontrollplanen anger kontrollområde, identifierad risk, vilken/vilka åtgärder som ska vidtas, vem som ansvarar för respektive åtgärd samt när återrapportering ska ske.
Följt upp internkontrollplanen	✓	Uppföljning av internkontrollplanen har skett i samband med verksamhetsuppföljningarna vid T1 och T2 samt i samband med årsbokslut. Av uppföljningen framgår vilka åtgärder som genomförts.
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	I uppföljningen anges att arbete med samtliga åtgärder pågår.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.3.1 Övriga iakttagelser

Av internkontrollplanen framgår att det finns fyra risker som har ett riskvärde på 12 samt en risk som har ett riskvärde på 16, som medför att risken ska minimeras. De risker i internkontrollplanen som har högst riskvärde (12–16) är:

- Risk för att förtroendevalda och tjänstemän utsätts för hot och påtryckningar som leder till otillbörlig påverkan på verksamhet eller beslutsprocess.
- Risk för att kommunala medel finansierar organiserad brottslighet.
- Risk för negativ verksamhetspåverkan om det finns brister i kommunens systematiska informationssäkerhetsarbete.
- Låg insyn i extern beredning (beredning som utförs av annan myndighet/samhällsaktör) kan innebära negativa konsekvenser för Umeå kommuns utvecklingskapacitet
- Risk för att brister i kunskap och rutiner kan leda till att felaktiga löner betalas ut.

Utöver ovan nämnda risker omfattar internkontrollplanen ytterligare 10 risker, med riskvärde 6-9 (vilket innebär att risken ska reduceras).

Av uppföljningen av internkontrollplanen framgår vilka åtgärder som har vidtagits kopplat till respektive risk.

2.3.2 Bedömning

Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt en struktur för att arbetet med intern kontroll bedrivs på ett systematiskt sätt.

3. Sammanfattade bedömning

I vår översiktliga granskning av kommunstyrelsen har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer därför att styrelsen i allt väsentligt har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

Vi grundar vår bedömning på följande:

Revisionsfråga	Bedömning	Motivering
Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med det grunduppdrag, mål och eventuella tilläggsuppdrag som fullmäktige fastställt?	Ja	Styrelsen har arbetat utifrån reglementet och antagit en verksamhetsplan som tydliggör hur de ska arbeta utifrån grunduppdraget, personalpolitiska mål, inriktningsmål samt tilläggsuppdrag. Uppföljning sker vid tertiäl 1, tertiäl 2 samt vid årsbokslut. Vi bedömer dock att det inte framgår på ett tydligt sätt vad som ligger till grund för den bedömning som görs av styrelsens grunduppdrag. Vidare bedöms det inte vara helt tydligt avseende om/huruvida berörda nämnder ska/bör få del av programuppföljningen. Därtill bedöms det inte finnas tydliga anvisningar och former för hur nämnder ska följa upp och återrapporera sitt arbete utifrån inriktningsmålen, vilket medför att det inte sker på ett likvärdigt sätt av nämnderna.
Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs på ett ekonomiskt tillfredställande sätt?	Ja	Styrelsen har fastställt en budget för verksamhetsåret. Styrelsen har erhållit tertiälvis uppföljning av ekonomin. Inga negativa budgetavvikelser har förekommit under året, och det har därmed inte funnits anledning att vidta åtgärder utifrån ev. befarade underskott.
Arbetar styrelsen strukturerat för att säkerställa en tillräcklig intern kontroll?	Ja	Styrelsen har beslutat om internkontroll, där riskanalysen framgår. Internkontrollplanen följs upp tertiälvis och styrelsen gör en samlad bedömning av sin interna styrning och kontroll. Av uppföljningen framgår de åtgärder som är vidtagna.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Tydliggöra på vilka grunder styrelsen bedömer om grunduppdraget uppfylls eller inte.
- Tydliggöra om/hur berörda nämnder ska/bör ta del av programuppföljningen.
- Tydliggöra om/hur berörda nämnder ska följa upp och återrapporera sitt arbete utifrån inriktningsmålen.